

KRATKE VIJESTI

VLADA U HITNU PROCEDURU UPUTILA NOVI ZAKON O OBNOVI

Vlada Republike Hrvatske prihvatila je novi Zakon o obnovi područja stradalih u potresu koji proširuje krug korisnika obnove i znatno smanjuje administrativne procedure. Zakon o obnovi upućen je u saborsku proceduru po hitnome postupku. Prihvaćen je i Program zbrinjavanja korisnika mobilnih stambenih jedinica, odnosno kontejnera, s ciljem da do početka studenoga 2023. više nitko ne bude smješten u kontejnerima. Na području zagrebačkoga i petrinjskoga potresom pogođenoga područja nalazi se ukupno 2419 mobilnih stambenih jedinica u kojima je smješteno 6258 korisnika, odnosno 2400 obitelji. Korisnici mjere stambenoga zbrinjavanja iz Programa smješteni su u 11 kontejnerskih naselja, od kojih se sedam nalazi na području Grada Siska, tri na području Grada Petrinje te jedno na području Grada Gline. Na zagrebačkome području uz oštećenu zgradu nalazi se 68 mobilnih stambenih jedinica u kojima je smješteno 67 obitelji. U kontejnerskim naseljima na petrinjskome području nalazi se 297 mobilnih stambenih jedinica u kojima je smješteno 438 korisnika, odnosno 287 obitelji, dok se na parcelama uz oštećenu zgradu nalaze 2054 mobilne stambene jedinice u kojima su smještene 5753 korisnika, odnosno 2046 obitelji.

Objedinjavanjem svih tijela koja su do sada sudjelovala u procesu obnove bitno se mijenja model obnove, jer sada će svim građanima koji žele sami obnavljati ili graditi svoje kuće u startu biti osigurana sredstva na njihovu posebnom računu u poslovnoj banci. Krug korisnika obnove proširuje se tako da će uz srodnike po vertikalnoj lozi obuhvatiti i srodnike po pobočnoj liniji: braću, sestre, bračne drugove i životne partnere. Ukida se elaborat procjene postojećega stanja građevinske

konstrukcije za oštećene obiteljske kuće. Ukida se i obveza izrade projekta uklanjanja za slobodnostojeće obiteljske kuće te financijsko-tehnička kontrola projekta, ukida se potreba ishođenja konzervatorskih uvjeta za provođenje konstrukcijske obnove zgrada unutar kulturno-povijesne cjeline, ako nisu pojedinačno zaštićeno kulturno dobro, a ako se kuća gradi u sklopu tipskoga projekta, nije potrebno ishoditi građevinsku dozvolu za obiteljske kuće. Program zbrinjavanja korisnika kontejnera vrijedan je 191 milijun eura, a obuhvaća jedanaest modela zbrinjavanja.

Branko Bačić, potpredsjednik Vlade i ministar prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, rekao je da će se do kraja lipnja 2023. na terenu nastojati postaviti drvene ili druge montažne kuće koje će zamijeniti kontejnere, ako se do kraja tekuće godine ne bude mogla riješiti obnova kuća korisnika kontejnera. Ministar je istaknuo da je u planu nabava 500 montažnih kuća, što bi trebalo riješiti do 30. lipnja 2023. kako bi se njihova nabava financirala iz Fonda solidarnosti, a ne iz Državnoga proračuna. ■

PREDSTAVLJENI USPJEŠNI REZULTATI PROJEKTA ZAGREBAČKO PRISTANIŠTE

U Rijeci je 16. veljače 2023. održan završni sastanak *HŽ Infrastrukture, Lučke uprave Rijeka* (LUR) i Europske izvršne agencije za klimu, infrastrukturu i okoliš (CINEA) vezan uz EU-ov projekt Zagrebačko pristanište. Projekt punoga naziva „Unapređenje infrastrukture u luci Rijeka – kontejnerski terminal Zagrebačko pristanište“ zajednički je projekt *HŽ Infrastrukture* i *Lučke uprave Rijeka*. Nakon projekta Rijeka Brajdica to je drugi projekt koji je *HŽ Infrastruktura* uspješno provela u partnerstvu s LUR-om. Aktivnosti u sklopu projekta i rezultate projekta Zagrebačko pristanište prezentirao je

Vojko Kocijan iz LUR-a. Predstavnicima *HŽ Infrastrukture* na sastanku bili su Marko Kukić, voditelj projekta, Dragana Drobac, pomoćnica direktora Sektora za razvoj, pripremu i provedbu investicija i EU fondova, Jelena Cvrilje, članica projektne tima, te Željka Miša i Ružica Stanić iz Odjela za korporativne komunikacije.

Radovi na projektu Zagrebačko pristanište počeli su u kolovozu 2019. te su obuhvatili tri etape. Investitor radova u sklopu prve etape, odnosno rekonstrukcije teretnoga dijela željezničkoga kolodvora Rijeka, bila je *HŽ Infrastruktura*. Radovi su se odnosili na rekonstrukciju i produljenje 12 kolosijeka i izvlačnjaka, izradu kabelske kanalizacije te ugradnju telekomunikacijskih kabela, kabela napajanja i rasvjete te na radove na kontaktnoj mreži i na donjemu ustroju radi poboljšanja nosivosti i odvodnje podloge. Investitor ostalih dviju etapa bio je LUR. U sklopu druge etape izrađen je priključak kolosiječnih postrojenja i izgrađena kabela kanalizacija u području spoja rekonstruiranih kolosijeka teretnoga kolodvora Rijeka i terminala na postojeće stanje. U sklopu treće etape izgrađena su četiri kolosijeka duljine 400 metara na novome dijelu kontejnerskoga terminala na Zagrebačkome pristaništu te dva kolosijeka za portalne dizalice. Radovi čiji je investitor *HŽ Infrastruktura* završeni su u listopadu 2021., a svi radovi na gradilištu u rujnu 2022. Sve su uporabne dozvole bile ishođene do listopada 2022. Izvođač radova bilo je *SŽ-Željezničko građbeno podjetje Ljubljana d.d.*

Najveći izazovi tijekom provedbe projekta bile su određene poteškoće u nabavi materijala zbog okolnosti izazvanih pandemijom koronavirusa i ratom u Ukrajini. Uz to gradilište nalazi se gradilište spojne ceste na državnu cestu D403, koja se još gradi. Ukupna vrijednost projekta iz sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava iznosila je 31,6 milijuna eura, od čega se

KRATKE VIJESTI

85 posto sredstava osigurava iz Instrumenta za povezivanje Europe (CEF). Na sastanku predstavljena je i financijska provedba projekta te je utvrđeno da su čak ostvarene određene uštede u odnosu na spomenuti iznos.

Predstavnica CINEA-e Susana Forjan osobito se zanimala za socioekonomske koristi projekta i zato je predstavljena važnost toga projekta kao potpore novome kontejnerskom terminalu Zagreb Deep Sea i njegova ključna uloga u povezivanju luke Rijeka s Osnovnom mrežom. Unaprijeđena infrastruktura privukla je i novoga koncesionara, što znači i otvaranje novih radnih mjesta. Samo na terminalu očekuje se oko 400 novih radnih mjesta, a treba pribrojiti i radna mjesta u svim povezanim poduzećima. Dovršetakom radova i puštanjem novih dijelova terminala u promet teretni kolodvor povećao je ukrajni i iskrajni kapacitet željeznicom na 360 000 TEU na godinu, što je oko 60 posto tereta od ukupno planiranih 600 000 TEU. U budućnosti se očekuje prebacivanje sve većih količina tereta iz luke na željeznicu u odnosu na cestovni promet, što donosi i koristi za okoliš. ■

OBILAZAK RADOVA U SKLOPU IZGRADNJE STONSKE OBILAZNICE

Oleg Butković, potpredsjednik Vlade i ministar mora, prometa i infrastrukture, boravio je u sredinom veljače 2023. u Stonu, u čijoj je bližjoj okolici obišao radove na izgradnji stonske obilaznice kao završne faze projekta „Cestovna povezanost s južnom Dalmacijom“. Uz Ministra radove na gradilištu obišli su predstavnici *Hrvatskih cesta* te regionalne i lokalne vlasti s područja Dubrovačko-neretvanske županije, a po završetku obilaska potpredsjednik Vlade i ministar Butković govorio je o tijeku radova, očekivanome završetku te faze projekta, ali i o ostalim važnijim cestovnim projektima na području Dubrovačko-neretvanske županije.

Tom prigodom zahvalio je *Hrvatskim cestama* koje su uspješno vodile projekt, Dubrovačko-neretvanskoj županiji, Gradu Dubrovniku, ali i svima koji su uključeni u provedbu posljednjega dijela projekta cestovne povezanosti s južnom Dalmacijom. Istaknuo je kako će se u posljednju fazu radova uključiti i Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine. Završetkom posljednje faze tih radova bit će realiziran jedan od najvećih infrastrukturnih projekata u Hrvatskoj koji je obilježio prve godine članstva Hrvatske u Europskoj uniji te ujedno najveći projekt čija je provedba sufinancirana EU-ovim sredstvima iz Operativnog programa *Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.* Ministar Butković spomenuo je važnost već realiziranoga projekta izgradnje Peleškoga mosta kao primjer uspješne provedbe važnoga segmenta cjelokupnoga projekta cestovne povezanosti s južnom Dalmacijom.

Josip Škorić, predsjednik Uprave *Hrvatskih cesta*, rekao je kako bi svi radovi na stonskoj obilaznici trebali biti završeni krajem ožujka 2023., dodavši kako je riječ o nešto kraćoj, ali vrlo složenoj dionici koja se sastoji od dvaju tunela, mosta Ston i dvaju podvožnjaka. Što se tiče stanja radova, svi su objekti u visokoj fazi dovršenosti.

Tom prigodom potpredsjednik Vlade i ministar Butković spomenuo je da su u tijeku pripreme za novu financijsku perspektivu te za provedbu projekata u sklopu Nacionalnoga plana oporavka i otpornosti. Ulaganja će biti najveća u željezničku infrastrukturu, ali bit će zastupljena i cestovna infrastruktura. Pritom se ponajprije misli na projekte splitske aglomeracije, splitske obilaznice, ali i na projekte u Dubrovačko-neretvanskoj županiji. U pripremi su projekt brze ceste prema zračnoj luci u Konavlima, za koju je već definirana prostorno-planska trasa, te projekt obilaznice Orebića. ■

URUČEN UGOVOR O IZVOĐENJU RADOVA NA ZAŠTITI HŽ PRUGE U ZONI RETENCIJE OGULIN

U Karlovcu je 31. siječnja 2023. u sklopu koordinacijskih aktivnosti na projektima obrane od poplava na području Karlovačke županije, osobito gradova Karlovca i Ogulina, svečano uručen Ugovor o izvođenju radova na zaštiti HŽ pruge u zoni retencije Ogulin (Faza II.) u sklopu EU-ova projekta „Zaštita od poplava grada Ogulina“. Ugovor vrijedan 7,9 milijuna eura bez PDV-a uručio je mr. sc. Zoran Đuroković, generalni direktor *Hrvatskih voda*, a izvođač je radova tvrtka *Swietelsky d.o.o.* Koordinacijskim aktivnostima i uručenju Ugovora uz Martinu Furdek Hajdin, županicu Karlovačke županije, prisustvovao je generalni direktor *Hrvatskih voda* sa zamjenikom Davorom Vukmiričem i suradnicima. Ukupna vrijednost EU-ova projekta „Zaštita od poplava grada Ogulina“ iznosi približno 21,1 milijun eura (uključujući PDV). Od toga bespovratna sredstva čine 85 posto, a nacionalno sufinanciranje 15 posto. Cilj je toga projekta smanjenje poplavnoga rizika, odnosno poboljšanje sustava obrane od poplava grada Ogulina. U postojećemu stanju grad Ogulin izložen je učestalim poplavnim događajima zbog velikih voda rijeke Gornje Dobre. Projektom će se povećati stupanj sigurnosti grada Ogulina od poplavnih događaja. ■

URBANA AGLOMERACIJA ZAGREB

Druga sjednica Partnerskoga vijeća Urbane aglomeracije Zagreb, čiji je član i Komora Zagreb, održana je 14. veljače 2023. Na toj se sjednici raspravljalo i odlučivalo o Nacrtu strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do 2027. godine i Nacrtu akcijskoga plana strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb. Povod za održavanje sjednice bila je prijava Urbane aglomeracije Zagreb na Poziv za urbana područja za

KRATKE VIJESTI

provedbu mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU mehanizma) u financijske razdoblje 2021. – 2027., jer je prijava na Poziv i odabir urbanoga područja u sklopu njega preduvjet za korištenje sredstava iz ITU mehanizma.

Na sjednici je dan prijedlog dopune Poslovnika o radu Vijeća te je Tehničko tajništvo iznijelo osnovne informacije vezane uz nacrt strategije i akcijskoga plana za prijavu na Poziv za urbana područja. Raspravljalo su i o uvrštavanju pojedinih projekata na listu strateških projekata Urbane aglomeracije te su predstavnicima jedinica lokalne i regionalne samouprave iznijeli administrativne odnosno metodološke nejasnoće s kojima su se susreli prilikom razmatranja mogućnosti kandidiranja projekata. Istaknuto je da je alokacija za područje Urbane aglomeracije Zagreb predviđena Pozivom relativno mala (80,5 milijuna eura) u odnosu na broj stanovnika grada središta aglomeracije te da sigurno neće biti dovoljna za sve projekte koji su prošli preSelekciju. Prisutni članovi Vijeća jednoglasno su usvojili Nacrt strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb i Nacrt akcijskoga plana strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb, a spomenuto je da se, prema najavama, raspisivanje prvih poziva očekuje u rujnu 2023. ■

POTPISANI UGOVORI ZA PROVEDBU 46 PROJEKATA KOJIMA ĆE SE SUFINANCIRATI PRILAGODBA KLIMATSKIM PROMJENAMA

U sklopu javnoga poziva koji je u drugoj polovini 2022. objavio Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZO-EU) osigurana su financijska sredstva za razvoj zelene infrastrukture, što je obuhvatilo i ulaganja u očuvanje i obnovu staništa, ali i formiranje novih zelenih površina, uključujući drvored, urbane šume i šetnice te sigurne točke za slu-

čaj ekstremnih meteoroloških uvjeta (na primjer, skloništa od toplinskih valova). Osim toga oko 400 tisuća eura bilo je dostupno i za projekte ozelenjivanja nadstrešnica koje pružaju zaštitu od Sunca na stajalištima javnoga gradskog prijevoza putnika, izgradnje javnih slavina sa zdravstveno ispravnom pitkom vodom, projekte urbanih vrtova, izgradnje pješačkih i biciklističkih staza radi povećanja površina pod krošnjama u urbanim i periurbanim područjima, ali i za projekte informiranja javnosti i edukacije o klimatskim promjenama.

Dana 2. veljače 2023. potpisani su ugovori za provedbu 46 projekata kojima će se sufinancirati prilagodba klimatskim promjenama. Riječ je o investicijama vrijednima više od 15 milijuna eura, za koje je FZOEU jedinicama regionalne i lokalne samouprave osigurao 11 milijuna eura bespovratnih sredstava. Cilj je ulagati u urbanu, zelenu infrastrukturu koja će pomoći u ublažavanju i prilagodbi sve izraženijim klimatskim promjenama, ali i građanima omogućiti kvalitetniji život u takvim uvjetima. Nakon potpisivanja ugovora Luka Balen, direktor Fonda, istaknuo je da je veliko zanimanje gradova i općina pokazalo da postoji znatna potreba za takvim programima te da će se nastaviti sufinancirati i u idućem razdoblju.

Većina odobrenih projekata odnosi se na ozelenjivanje gradskih i prigradskih područja te je planirana sadnja oko 33 tisuće sadnica drveća. Takve su inicijative planirane i Europskim zelenim planom odnosno Strategijom za bioraznolikost, u sklopu koje se do 2030. planira sadnja najmanje tri milijarde dodatnih stabala diljem Europske unije. Hrvatska se također obvezala dati svoj doprinos sadnjom oko milijun dodatnih stabala na godinu. Kako bi doprinjele provedbi toga plana, jedinice regionalne i lokalne samouprave koje su dobile sredstva Fonda moraju re-

gistrirati i kartirati svako zasađeno stablo u međunarodnu podatkovnu platformu Europske agencije za okoliš *MapMyTree*. Brojni pozitivni učinci provedbe takvih projekata bit će najbolji motivator i za ostale lokalne jedinice, koje će priliku za sufinanciranje dobiti i u godinama koje slijede. Povećanjem zelenih gradskih površina doprinosi se okolišnim ciljevima, no ono što je najvažnije – zdravlju i unapređenju kvalitete života građana u urbanim sredinama. ■

U DUBROVNIKU ODRŽAN MEĐUNARODNI SKUP O OBNOVLJIVIM IZVORIMA ENERGIJE

U Dubrovniku je 12. veljače 2023. održan dvodnevni Međunarodni skup o obnovljivim izvorima energije (INSORE 2023), koji je organizirao Agronomski fakultet iz Zagreba u suradnji s *North East Renewable Energy Labom* iz Indije. Znanstvenici iz dvadeset zemalja na skupu su raspravljali o energetici, korištenju obnovljivih izvora energije u poljoprivredi te samodostatnosti i sigurnosti hrane.

Skup je otvorila Marijana Petir, izaslanica Predsjednika Sabora i predsjednica saborskoga Odbora za poljoprivredu, koja je podsjetila na to kako svaka država koja brine o svojem suverenitetu vodi računa i o proizvodnji hrane. Istaknula je kako je neophodno povećati opseg proizvodnje i korištenja obnovljivih izvora energije u poljoprivredi. Na taj će se način povećati broj zelenih radnih mjesta u ruralnome prostoru, čime će se smanjiti siromaštvo i ostvariti klimatski ciljevi.

U pozdravnome govoru državni tajnik Mario Šiljeg istaknuo je kako je cilj Europske komisije uspostaviti održivo gospodarstvo s namjerom da Europa do 2050. bude prvi klimatski neutralni kontinent. Transformacija energetskega sektora u kojemu obnovljivi izvori energije imaju ključnu ulogu strateški je in-

KRATKE VIJESTI

teres Hrvatske. Ministarstvo gospodarstva i održivoga razvoja je kroz Fond za zaštitu okoliša osiguralo izdašna sredstava za sufinanciranje projekata kojima se potiče proizvodnja zelene energije. Marija Vučković, ministrica poljoprivrede, osvrnula se na važnost povezivanja industrije proizvodnje hrane s novim inicijativama iz EU-ove Strategije razvoja biogospodarstva. Podsjetila je na to da su dosad kroz Program ruralnog razvoja ugovorena 324 projekta za korištenje obnovljivih izvora energije u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji.

Poseban gost bio je veleposlanik Indije u Republici Hrvatskoj, Njegova Ekscelencija Raj Kumar Srivastava, koji je istaknuo kako se Indija, koja ima 1,4 milijarde stanovnika prosječne dobi 29 godina, nastoji razviti uz oprezna razmišljanja za idućih 25 godina. Istaknuo je kako društvo mora imati osjećaja za klimatske izazove i ugljikov otisak, a razvoj ne smije biti tako razoran kao u brojnim slučajevima zemalja u razvoju. Indija uči iz iskustava drugih zemalja kako se ne bi našla na istome putu koji je stvorio problem za planet.

Ivica Kisić, dekan Agronomskoga fakulteta, izjavio je da je želja sudionika skupa predstaviti i raspraviti moguća rješenja za implementaciju klimatski prihvatljivih inovacija, tehnologija obnovljivih izvora energije i agronomskih rješenja u praksi. Posebna pozornost na tematskim panelima bila je posvećena politikama održivoga razvoja, implementaciji zelenih inovacija i novim izazovima u sigurnosti i samodostatnosti hrane.

U panel-raspravi o implementaciji zelenih tehnologija sudjelovala je i načelnica FZOE-ova Sektora za energetske učinkovitost Maja Rajčić, koja je istaknula da Fond za zaštitu okoliša kontinuirano potiče korištenje sustava obnovljivih izvora energije. Prošle su godine imali dva programa financiranja – jedan za prav-

ne osobe vrijedan 13,2 milijuna eura, a drugi za građane vrijedan 12,6 milijuna eura. Istaknula je kako je zanimanje za te programe uvijek veliko pa će se sa sufinanciranjem nastaviti i u idućem razdoblju. Uz poticaje za obnovljive izvore energije u tijeku je i natječaj za financiranje istraživačko-razvojnih i inovacijskih projekata kojima se podupiru istraživanja u području proizvodnje čiste energije i niskouglične tehnologije, koja obuhvaća smanjenje emisija i u sektorima kao što su poljoprivreda i šumarstvo. Posebna je novost i planirana operacija u sklopu nedavno odobrenoga programa za ribarstvo i akvakulturu koja planira više od 10 milijuna eura za razvoj kapaciteta za preradu otpada i nusproizvoda u sektorima ribarstva i akvakulture. ■

ZAKLJUČCI EDUKACIJE NA TEMU ENERGETSKE OBNOVE VIŠESTAMBENIH ZGRADA – PROJEKT RETROFIT HUB

Online edukacija na temu energetske obnove višestambenih zgrada održana je u trodnevnome ciklusu (25. siječnja, 1. veljače i 8. veljače 2023.). Za energetske obnovu obiteljskih kuća i višestambenih zgrada predviđena su sredstva FZOEU-a od prodaje emisijskih jedinica u Republici Hrvatskoj, a do 1. rujna 2023. trebali bi biti raspisani javni pozivi.

Istaknuta su dva modela financiranja obnove: sufinanciranje javnim sredstvima te samostalno financiranje vlastitim sredstvima suvlasnika i kreditima privatnih banaka. Kako bi se poboljšao proces poslijepotresne obnove u Republici Hrvatskoj, stručnjaci preporučuju povećanje alokacije sredstava, pojednostavljivanje administrativnih procedura i uvođenje održivih financijskih modela sufinanciranja. Istaknuli su pozitivne primjere obnove zgrada u kojima su ostvarene energetske uštede, a stanari su akumu-

lirali višak sredstava na račun pričuve koji su u idućem periodu koristili za dodatne mjere obnove zgrada. Na primjeru zgrade u Osijeku prikazana je uspješna provedba energetske obnove uz postizanje ušteda u potrošnji električne i toplinske energije provedbom određenih mjera, a bez povećanja pričuve.

Trenutačno se očekuje nacrt prijedloga Zakona o upravljanju i održavanju zgrada koji bi, kako je najavilo Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, mogao biti dostupan na javnome savjetovanju tijekom 2023. te stupiti na snagu do kraja 2023. ili početkom 2024.

Tijekom edukacije predavači su istaknuli da su pri obnovi vanjske ovojnice ili promjeni tehničkih sustava moguća brojna rješenja, no važno je projektiranje, izvođenje i nadzor prepustiti stručnim i ovlaštenim osobama. Sudionici su imali priliku detaljnije naučiti pojmove važne za tehničke sustave poput polaznoga i povratnoga voda te sustava zrak-voda, voda-zrak, zrak-zrak i voda-voda. Govorilo se i o obnovljivim izvorima energije na višestambenim zgradama, što je tehnički i regulatorno moguće, ali u Hrvatskoj ne postoji praksa. Također, ako se o energetske obnovi govori kao o ekonomskoj aktivnosti, početni bi uvjet trebao biti individualizacija mjerenja potrošnje energije.

Na stručnim su predavanjima predstavljena tzv. zelena financiranja te njihova namjena koja se odnosi na obnovljive izvore energije i energetske učinkovitost, sprječavanje i kontrolu onečišćenja, okolišno održivi menadžment, čiste oblike prijevoza, održive vode i upravljanje otpadnim vodama, prilagodbu klimatskim promjenama te zelene/održive zgrade. Istaknute su prednosti centraliziranih toplinskih sustava koje obuhvaćaju veću energetske učinkovitost proizvodnje toplinske energije nego kod individualnih sustava. ■

KRATKE VIJESTI

EKOLOŠKA JAVNA RASVJETA U POREČU

Gradsko vijeće Poreča početkom veljače 2023. odobrilo je financiranje kapitalnoga projekta modernizacije javne rasvjete novim programom Hrvatske banke za obnovu i razvitak (HBOR). Grad Poreč tako osigurava sredstva za financiranje rekonstrukcije dijela sustava javne rasvjete primjenom mjera energetske učinkovitosti, zelenih i digitalnih tehnologija.

U sklopu projekta postojeće svjetiljke bit će zamijenjene s ukupno 1029 novih LED rasvjetnih mjesta, a projekt uključuje i uvođenje sustava upravljanja i nadzora u stvarnome vremenu na dio rasvjetnih mjesta u zoni zahvata na području toga grada. Zone obuhvata u kojima će se mijenjati rasvjeta jesu naselja Vranići i Guliči, naselje oko Ulice Massa Lombarda, naselje Mate Balote, Ulica Mate Vlašića i naselje Bolnica te Poreč – jug, tj. Novo naselje i Brulo.

Zahvaljujući tome projektu bit će ostvarene primjetne uštede. Prema projekciji, umjesto oko 722 354 kW/h nova će potrošnja iznositi 130187 kW/h, što je ušteda od oko 82 posto na godinu. Također, predviđeno je godišnje smanjenje emisije ugljikova dioksida za gotovo 140 tona. Ako dinamika provedbe projekta bude tekla prema planu, početak radova očekuje se sredinom 2023. Modernizacija će biti provedena u skladu sa Zakonom o svjetlosnom onečišćenju i pripadajućim Pravilnikom o zonama rasvijetljenosti, dopuštenim vrijednostima rasvjetljavanja i načinima upravljanja rasvjetnim sustavima. Planirana vrijednost ulaganja je 533 918 eura s PDV-om.

Prva faza radova u sklopu projekta modernizacije javne rasvjete završena je 2020. na području Poreča, i to u zonama ulaza sjever – D75, naseljima Velom Maju, Malom Maju, Materadi, Gornjim, Srednjim i Donjim Špadićima, Finidi, Čimižinu (uključujući Ulicu Mate Vlašića), ulaza

Varvari D302, Školskoj zoni te južnome dijelu D75, a sve prema programu ESIF – Energetska obnova sustava javne rasvjete. Grad Poreč već dulje u svim naseljima prilikom izgradnje, proširenja i dogradnje sustava javne rasvjete umjesto konvencionalnih modela postavlja suvremenu LED javnu rasvjetu, a tako će nastaviti i u budućnosti, u skladu s planom Upravnoga odjela za komunalni sustav. ■

NAPREDUJE GRADNJA VIŠENAMJENSKE POS-OVE ZGRADE U KUTINI

Župan Ivan Celjak zajedno s gradonačelnikom Kutine Zlatkom Babićem, državnim tajnikom u Ministarstvu branitelja Špirom Janovićem te predsjednikom Udruge HVIDR-a grada Kutina Damir Badanjkom obišao je 17. veljače 2023. gradilište višenamjenske POS-ove zgrade na Trgu dr. Franje Tuđmana u Kutini. Zgrada je u visokom stupnju realizacije, a od ukupno 27 stanova njih 15 namijenjeno je za mlade obitelji, a 12 za hrvatske ratne vojne invalide koji još nisu riješili svoje stambeno pitanje. Izgradnja takvih zgrada vrlo je važna za grad Kutinu i za njezine mlade obitelji koje će na taj način moći kupiti stan po puno povoljnijim uvjetima od tržišnih. Osim toga projekt je vrlo važan i za hrvatske ratne vojne invalide koji će na temelju Zakona o hrvatskim braniteljima moći riješiti svoje stambeno pitanje. Osim stambene namjene zgrada će imati društvenu te poslovnu namjenu, jer će se u sklopu novoizgrađenoga objekta nalaziti velika multimedijalna dvorana s pratećim sadržajima i poslovni prostori. Ukupna vrijednost investicije je oko 5,4 milijuna eura, od čega je APN osigurao dvije trećine sredstava, dok trećinu troškova izgradnje snosi Grad Kutina. APN je u 2007. u gradu Kutini prema Programu POS-a već izgradio dvije građevine s ukupno 32 stana te je to treća građevina u sklopu Programa

POS-a u Kutini koja se ovoga puta gradi u suradnji s Ministarstvom hrvatskih branitelja. Od početka provedbe POS-a u Sisačko-moslavačkoj županiji do sada je izgrađeno ukupno 112 stanova u sklopu pet građevina, i to 68 stanova u Sisku, 12 u Popovači te 32 stana u Kutini. ■

ZADARSKA ŽUPANIJA SUFINANCIRA IZGRADNJU SUNČANIH ELEKTRANA NA OBITELJSKIM KUĆAMA

Zadarska županija želi pridonijeti povećanju opsega korištenja obnovljivih izvora u obiteljskim kućama na svojem području. Zato je objavila Javni poziv za sufinanciranje izgradnje novih sunčanih elektrana za proizvodnju električne energije za vlastite potrebe na području Zadarske županije za 2023. godinu. Cilj tog poziva jest povećanje opsega korištenja obnovljivih izvora u postojećoj potrošnji električne energije u kućanstvima na području Zadarske županije te smanjenje emisija stakleničkoga plina CO₂ u skladu s Europskim zelenim planom za postizanje klimatske neutralnosti do 2050.

Mjera prihvatljiva za sufinanciranje u sklopu Javnoga poziva jest korištenje obnovljivih izvora, odnosno nabava i ugradnja novoga sustava s fotonaponskim pretvaračima (modulima) za proizvodnju električne energije za potrebe kućanstva (za vlastitu potrošnju) snage do 10 kW (izvan sustava poticaja). Prihvatljivi su prijavitelji fizičke osobe koje najmanje 30 dana prije objave Javnoga poziva imaju prijavljeno prebivalište na području Zadarske županije, na adresi objekta na kojemu se projekt provodi i koje ulažu vlastita sredstva u mjere za koje se raspisuje poziv. Prijavitelji mogu ostvariti pravo na bespovratna sredstva Zadarske županije u iznosu do 40 posto prihvatljivih troškova ulaganja, ali ne više od 4000 eura po kućanstvu. Uz županijsku potporu od 40 posto postavljanje sunčanih modula isplati se nakon četiri do pet godina.